

münknek, szóval elérte azt, hogy gyöngített bennünket minden téren. S ebben a vértelen, de rengeteg költségeket megemésztő háboruban, melyet Szerbia viselt ellenünk, még egy talpalattnyi föld sem jutott zsákmányunkul. Szomorúságában is a nevetségesség határát érinti, hogy ugyanezen idő alatt a kis Szerbia területileg megkétszereződött. Ezzel természet-szerűen megnagyobbodott az osztrák-magyar birodalmat állandóan fenyegető szláv veszedelem is.

Külpolitikánk vezetőinek ezzel adva van működési irányuk. Oda kell törekedniök, hogy a bukaresti békeszerződés revízió alá kerüljön és hogy ezen revízió alkalmával a monarchia Bulgáriát a leghatékonyabb módon pártfogolja. Mert minden előny, melynek Bulgária általunk részesévé lesz, egyuttal nekünk magunknak is előnyünk. Minél erősebb Bulgária, a Románia és Szerbia közé vert ék, annál jobb nekünk. Ha aztán elkövetkeznek a Ferdinánd király napiparancsában remélt *jobb napok*, akkor azonban nem szabad megelégednünk a tétlen néző kényelmes, de nem éppen hasznos szerepével.

S ha a három részre szagatott Lengyelország fiai azt tartják:

— Jeszcze Polske nie zginiela! (Nem veszett még el Lengyelország!), mennyivel jogosultabb Ferdinánd királynak az a reménye, hogy be fognak még következni azok a jobb napok, amelyeken a most összehajtott és eltett zászlók ismét előkerülnek és Európa bámulatára ismét diadalmasan fognak a harcmezőn lobogni.

Bukarestben pezsgős palackok durrognak, Szófiában királyi toll serceg. Ki tudja a palackok durrogása mellett elhangzott királyi szózatnak, vagy a toll sercege mellett készült királyi írásnak lesz-e nagyobb jövője?! Ki tudja? . . .

Gopcsa László Szeged kulturügyeiről.

— Nyilatkozott a leánygimnáziumról és a felsőbb leányiskoláról. —

(Saját tudósítónktól.) A néhány nap előtt Budapesten lezajlott nemzetközi gyorsíró-kongresszuson a kultuszminisztert tudvalevőleg Gopcsa László miniszteri tanácsos képviselte, aki Szeged aktuális kulturügyeire vonatkozólag érdekes nyilatkozatot tett a szegedi gyorsírók egyesületének vezetősége előtt. Az egyesület tagjai Dobay Gyula dr. és Katona Dávid dr. élén rándultak föl Budapestre részint a kongresszuson való részvétel céljából, részint azért, hogy az augusztus tizenötödikén Szegeden tartandó gyorsíró-ünnepségekre és a Markovits-szobor leleplezésére az idegen vendégeket meghívják. Gopcsa László a kongresszus utolsó napján a szegedi gyorsírókkal hosszabb beszélgetést folytatott, amelynek során a város aktuális kulturügyeire terelte a szót s különösen a *leánygimnázium és a felsőbb leányiskola dolgairól tett általános érdekű kijelentéseket*.

A Szegeden fölláltatandó leánygimnáziumról az utóbbi hetekben sokféle hírek kerültek forgalomba. Ez év tavaszán még abban a reményben ringatta magát a város, hogy ősze már meg is nyílik a leánygimnázium. Az az ok ugyanis, amely miatt a kultuszminiszter vonakodott a terv megvalósításától, megszűnt. A kultuszminiszter ugyanis azt állította, hogy Szegeden nem akad majd elég jelentkező, tehát most még irreális dolog volna az intézet fölláltatása. Később azonban a tanács meggyőzte a kultuszminisztert, hogy legalább annyi jelentkező lesz, amennyi a kívánt létszámot kitölti, mire a terv ismét napirendre került. Néhány nap előtt pedig leirat is érkezett a minisztertől, amelyben arról értesítette a várost, hogy a felsőbb leányiskoláknak leánygimnáziumok-

ká való fejlesztését elhatározták és 1915. őszen nyitják meg a vidék nagyobb városai-ban létesítendő leánygimnáziumokat.

Eddig tehát csak annyit tudtunk, hogy leánygimnáziumok feltétlenül lesznek egy-ké: éven belül, azt azonban, hogy Szeged hányadsorban kerül szóba a vidék nagyobb városai között, csak találgatni lehetett. Budapesti utazásai alkalmával ugyan a polgármester kapott biztató ígéretek, az ügy érdemi részét azonban ezek az ígéretek nem érintették. Annál öröndetesebbek a városra nézve azok a kijelentések, amiket Gopcsa László tett a leánygimnázium dolgában. Erről, valamint a felsőbb leányiskolák továbbfejlesztésére vonatkozó tervezetekről Gopcsa referál a kultuszminiszternek és így nyilatkozata föltétlenül hitelesnek tekinthető. Ugy került szóba az ügy, hogy a szegedi gyorsírók konstatálták, hogy *a szegedi felsőbb leányiskola az egyetlen középiskola egész Közép-Európában, ahol a gyorsírást nem tanítják*. Erre Gopcsa kijelentette, hogy éppen most dolgoznak a kultuszminisztériumban azon a tervezeten, amely a felsőbb leányiskolák továbbfejlesztését célozza, egyben pedig közölheti azt is, hogy *a Szegeden fölláltatandó leánygimnázium ügye rendkívül kedvezően áll, amennyiben Szeged lesz az a vidéki város, ahol az első leánygimnáziumot fölláltítják*. Hogy mikor, erre nézve nem adott határozott választ Gopcsa, de a szavaiból következtetni lehetett rá, hogy 1915-ben minden bizonnyal, esetleg még 1914-ben fölláltítják Szegeden a leánygimnáziumot.

Ilyen stádiumban van tehát most ez az ügy. Gopcsa László egyébként augusztus 15-én Szegedre érkezik, ahol a kultuszminisztert fogja képviselni a Markovits-szobor leleplezésén.

Német hadihajó a pólai kikötőben.

Pólából jelentik: Az osztrák-magyar és német haditengerészet közös operációra való

ujjat, amelyek már körülölelték a karját, a vékony ruhaujjba be akarta gyömörni. Nyögött és sóhajtozott és forgolódott. Uramisten — a szép, szép kabát! — Ezt igazán nem hagyhatta ott. Ekkor az elülső szoba nyitott ajtaján át hangos, kitörő nevetés csapott be hozzá.

A tolvaj riadtan megfordult, a kabáttal már félig a karján.

Odakünn egy széken ült valaki és a kacagástól már nem birt magával, felsőtestével ide-oda fetrengett — és nevetett, nevetett . . .

Ha szitkozódott volna, Kilométereskezű ráugrik és kitisztítja maga számára az utat. De ez a veszett kacagás megzavarta. Egész zavarodottan megkérdezte:

— Szabad — szabad fölpróbálni a kabátot?

A másik még hangosabban nevetett. Aztán mindkét kezével integetett:

— Hát persze — próbálja csak föl! — Az egyik sem illik magára. De az nem baj, nem baj. Huzza csak föl azokat a dolgokat . . . Mért ne csináljak örömet egy szegény tolvajnak? És újból elnevette magát.

A csirkefogó most aggodalmában és zavarában lehuzta a szűk kabátot. Micsoda, ez az ember örül, ha megfogják? Vajjon nem hiányzik az egyik kereke? Borzadály fogta el.

A szabómester most föllállt és feléje közeledett. Hangtalanul lépegetett ócska posztó papucsában, bár, akárcsak a csirkefogó, a ballábával vontatottan bicegett. Jól táplált apró, vörös, tüskés haju ember volt. Megállt a tolvaj előtt és merev ujjal mellbe lökte, komolyan és titokzatosan.

— Tudja-e, kit lát maga előtt?

A tolvaj némán és mereven megrázta a fejét. Knoblich ur újból elnevette magát. És aztán újból megkérdezte:

— Még nem tudja?

A csirkefogó csak ostobán bámult a szabómesterre: Megbolondult ez az ember? Ekkor a szabó a mellére csapott:

— Megnyertem a főnyereményt! Bizony! A főnyereményt! . . . Ugy-e, most tártja a száját? Mi? — Na — tartsa meg hát a kabátokat, tartsa meg őket. Legalább nem lesz itt ez a vacak a szemem előtt. Most — most szőre akasztjuk az egész szabómesterséget. Mostantól fogva élni fogunk!

A csirkefogó nem tudta, hogy most elkotródjék-e egy „köszönöm szépen“-nel.

— Na, hát miért ne kapjon egy kicsikét az én szerencséméből? Mi? . . . Másoknak is kell, hogy hasznuk legyen belőle . . . Állj meg, te! — kiáltott a kifelé sompolygó tolvaj után: — Itt van — egy kis szívmelegítő!

Ódon mahagóni szekrényből pálinkás-üveget vett elő és teleöntött két kis poharat.

— Válgék egészségére! — mondta.

Koccintásnál észrevette a tolvaj, hogy Knoblich ur már előzetesen szorgalmasan üritgette a pálinkásüveget. Aggodalma alábbhagyott hát — de megint csak erősbödött, amikor a szabó fölhiyta, hogy foglaljon helyet. Na — úgy látszik, szóval akarja tartani, amíg jön valaki.

Azonban — Knoblich ur hosszas elbeszélésbe merült. Hogy vesződött husz éven át, hogy öreg korára összekuporgasson valamit, mégsem vitte semmire. Mig végre egyszer engedte, hogy a sorsjegyet a nyakába

sózzák. És mostanáig mindenki bolonddá tartotta, takarékosága mián — és mert nem feleségesedett meg. De — ő tudja, miért tette. Ha családja lett volna, semmit sem tehetett volna félre. Most aztán, most nyálja a talpát valamennyi. Mindenét el tudnák lopni.

Beszéd közben kiürült az üveg. És ök ketten, mint régi ismerősök, beszéltek egymással. Együtt nevettek — és sirtak, milyen nehéz is az élet.

Knoblich ur meghívta a csirkefogót egy pohár sörre. Az ilyen napot meg kell ünnepelni. Meg osztán az új barátságot is. Kart karba fogva, haladtak kettesben. A megloppott és a tolvaj.

A butikban összeakadtak a Nótás Karcsival. Karcsi ki akarta fosztani a szabót. Kilométereskezű erre dühbe gurult. Mit, azt az embert, aki életében először beszélt vele, mint emberrel — azt az embert akarja Nótás Karcsi kikezdeni? Talán egy darab vasat akar kapni a bordái közé?

Nagy óvatossággal szállította haza a csirkefogó a közben tökéletesen elázott szabót, aki vig nótákat gögicsélt. Ágyba dugta, elzárt minden ajtót és ór gyanánt ledőlt az első szoba diványára.

Másnap reggel borogatást rakott rá — és amikor aztán el akart menni, a szabó viszatartotta:

— Maga — maga volt az első ember, aki tisztességesen viselkedett velem szemben. Ugy bánt velem, mint édes testvéremel. Ha van kedve hozzá — a házamban van elég hely . . .

Azóta a kis, tiszta házban két nyomorék lakik.